

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Lublinie
ul. Kartowicza 4, 20-027 Lublin

Lublin, 4 grudnia 2023 r.

RIO.I.42.7.97.2023

Pan Krzysztof Żuk
Prezydent Miasta Lublin

Plac Króla Władysława Łokietka 1
20-109 Lublin

UCHWAŁA

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w sprawie opinii o projekcie uchwały Rady Miasta Lublin w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie:

- Renata Giryluk - przewodnicząca,
- Joanna Janik - członek,
- Dorota Cichoń - członek,

po analizie przedłożonego przez Prezydenta Miasta Lublin projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej - na podstawie art. 19 ust. 2 w związku z art. 13 pkt 12 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325), art. 230 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.) oraz art. 7 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1964) - uchwala, co następuje:

opiniuje pozytywnie przedłożony projekt uchwały Rady Miasta Lublin w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

UZASADNIENIE

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie został upoważniony - przepisami ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych - do wydawania opinii o przedkładanych przez organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego projektach uchwał o wieloletniej prognozie finansowej.

Przyjęty zarządzeniem Nr 26/11/2023 Prezydenta Miasta Lublin z dnia 15 listopada 2023 r. projekt wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin wpłynął do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie 15 listopada 2023 r. (elektronicznie).

Projekt uchwały Rady Miasta Lublin w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta Lublin obejmuje: prognozę kwoty długu na lata 2024-2045 (zał. nr 1), wykaz przedsięwzięć wieloletnich realizowanych w latach 2024-2034 (zał. nr 2), upoważnienia dla Prezydenta do zaciągania zobowiązań i do przekazania uprawnień do ich zaciągania kierownikom jednostek organizacyjnych miasta, upoważnienie dla Prezydenta do dokonywania zmian limitów zobowiązań

i kwot wydatków na przedsięwzięcia finansowane z udziałem środków europejskich oraz - w celu realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa - upoważnienie dla Prezydenta do dokonywania zmian związanych z wprowadzeniem nowych inwestycji lub zakupów inwestycyjnych, o ile zmiana ta nie pogorszy wyniku budżetu jednostki.

Do projektu uchwały dołączono również objaśnienia przyjętych wartości.

Skład Orzekający dokonał analizy przedłożonego projektu uchwały, biorąc pod uwagę jego zgodność z prawem, w szczególności z przepisami ustawy o finansach publicznych, zapoznał się też z oceną projektu dokonaną przez Wydział Informacji, Analiz i Szkoleń RIO.

Na podstawie analizy danych wykazanych w projekcie uchwały Skład Orzekający stwierdza, że:

- projekt wieloletniej prognozy finansowej zawiera dane wymagane przepisami art. 226 ustawy o finansach publicznych,
- projekt wieloletniej prognozy finansowej w zakresie wielkości przyjętych dla roku 2024 jest zgodny z projektem uchwały budżetowej na 2024 rok,
- prognoza kwoty długu, stanowiąca część wieloletniej prognozy finansowej, sporządzona została na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania, co wyczerpuje dyspozycję art. 227 ust. 2 ustawy o finansach publicznych,
- w latach objętych wieloletnią prognozą finansową (2024-2045) planowane wielkości budżetowe zapewniają przestrzeganie zasady, o której mowa w art. 242 ustawy o finansach publicznych, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych innymi aktualnie obowiązującymi ustawami,
- w latach 2025-2045 miasto nie przekroczy dopuszczalnych prawem wskaźników spłat zaciągniętych zobowiązań określonych przepisami art. 243-244 ustawy o finansach publicznych, również po uwzględnieniu zmian wprowadzonych innymi aktualnie obowiązującymi ustawami.

W roku 2024 planowane obciążenia wynikające ze spłaty długu miasta są wyższe o 0,42 punktu procentowego niż dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań, a zatem miasto nie spełni relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Przejdźciowo, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 1964), relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych w latach 2023-2025 może być niezachowana, w przypadku gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych.

Obliczona zgodnie z ww. zasadami planowana łączna kwota długu miasta do planowanych dochodów ogółem w 2024 roku wyniesie 83,55%, a zatem miasto spełnia warunek dotyczący limitowania zadłużenia w roku 2024, w związku z modyfikacją reguł fiskalnych obowiązujących samorządu w latach 2023-2025.

Z zapisów art. 7 ust. 3 powołanej wyżej ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw wynika, że niezachowanie relacji ograniczającej wysokość spłaty zobowiązań nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych.

W treści załączonych do projektu uchwały objaśnień (str. 21) wskazano, że "zarówno projekt budżetu miasta na 2024 rok, jak i WPF, tworzone są w warunkach dużej niepewności co do sytuacji finansowo-gospodarczej kraju, a także nieprzewidywalności poziomu dochodów miasta spowodowanej sytuacją polityczną oraz brakiem stałości parametrów ekonomicznych i przepisów prawnych (takich jak poziom inflacji, poziom stóp procentowych czy zmiany legislacyjne)". Zaznaczono, że "kierunki działania miasta koncentrować się będą w pierwszej kolejności na wypełnieniu zadań obligatoryjnych wynikających z ustaw, a strategicznym wyzwaniem dla zarządzania finansami w 2024 roku i w kolejnych latach będzie zapewnienie odpowiednich środków na realizację podstawowych wydatków bieżących niezbędnych na funkcjonowanie jednostek miejskich, takich jak szkoły i placówki oświatowe, domy pomocy społecznej i ośrodki wsparcia, świadczenie usług komunalnych oraz utrzymanie urzędzeń miejskiej infrastruktury technicznej, przy jednoczesnym wygenerowaniu środków na inwestycje w celu zapewnienia warunków finansowych dla realizacji zadań ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej (w tym środków na wkład własny zadań inwestycyjnych współfinansowanych i planowanych do współfinansowania z budżetu Unii Europejskiej - perspektywy finansowej na lata 2021-2027). Ze szczególną uwagą potraktować należy poziom zadłużenia i możliwości jego obsługi ze względu na drastyczne wzrosty stóp procentowych".

Jednocześnie Skład Orzekający zauważa planowaną w 2024 roku nadwyżkę operacyjną (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w kwocie 392.821,67 zł, natomiast w następnych latach założono osiągnięcie nadwyżek operacyjnych w kwotach od 307.602.269 zł do 494.000.000 zł. Realizacja prognozowanych nadwyżek operacyjnych przyjętych w wieloletniej prognozie finansowej będzie wymagać od organów miasta podjęcia działań zmierzających do pozyskania wyższych dochodów bieżących lub ograniczenia wydatków bieżących. Należy przy tym mieć na uwadze, że zdolność wypracowywania nadwyżek operacyjnych wyznacza granice zadłużania się jednostki i wskazuje ile środków jednostka może przeznaczyć na spłatę zobowiązań. Poziom nadwyżki operacyjnej określa więc, czy samorząd lokalny jest stabilny finansowo i czy będzie w stanie na bieżąco świadczyć usługi publiczne.

W objaśnieniach wskazano, że "wypracowanie nadwyżki operacyjnej po stronie wykonania w 2024 roku i latach następnych może okazać się niezwykle trudne jeżeli nie zostanie przywrócona odpowiednia dynamika dochodów bieżących (przede wszystkim transferów z budżetu państwa). Samorządy mają ograniczone możliwości rezygnacji z wydatków bieżących, bo większość stanowią wydatki na oświatę, pomoc społeczną, transport, gospodarkę komunalną, oczyszczanie miasta, oświetlenie ulic, usługi w zakresie komunikacji zbiorowej. To z kolei powoduje, że samorządom trudno wypracować nadwyżki operacyjne i zachować standard świadczonych usług na takim poziomie, jakiego oczekują mieszkańcy" (str. 24).

Skład Orzekający zastrzega, że opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące finansów publicznych oraz bieżące dane obrazujące sytuację finansową miasta Lublin. Podkreślić należy konieczność optymalnego, a zarazem ostrożnego zarządzania finansami miasta. W przypadku wystąpienia nowych, nieprzewidzianych okoliczności, w tym

niezrealizowania dochodów na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań, sytuacja finansowa miasta może ulec zmianie.

W tym stanie faktycznym i prawnym Skład Orzekający postanowił zaopiniować pozytywnie projekt uchwały Rady Miasta Lublin w sprawie wieloletniej prognozy finansowej.

Od niniejszej uchwały przysługuje Prezydentowi Miasta Lublin prawo odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Renata Giryluk